

पुनर्रचित हवामान आधारित फळ पीक विमा योजनेची  
प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी हवामान  
धोक्यांचे पुनर्विलोकन व सुधारणा सूचविण्यासाठी  
तज्ञांची समिती गठीत करणेबाबत...

## महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : फवियो-२०२०/प्र.क्र.७७/१०-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- १० जून, २०२०

### प्रस्तावना :

केंद्र शासनाने प्रस्तावित केलेल्या प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेअंतर्गत पुनर्रचित हवामान आधारित फळपिक विमा योजना सन २०१६ च्या मृग बहारापासून राबविण्यात येत आहे. पाऊस, तापमान, सापेक्ष आर्द्रता, गारपीट, वेगाचे वारे या हवामान धोक्यापासून निर्धारित केलेल्या कालावधीत शेतकऱ्यांना विमा संरक्षणाद्वारे अधिक स्थैर्य मिळण्यासाठी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येते.

प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेअंतर्गत पुनर्रचित हवामान आधारित फळपिक विमा योजनेची राज्यात प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी गठित करण्यात आलेल्या मंत्रीमंडळ उप समितीची बैठक दिनांक ६/५/२०२० रोजी आयोजित करण्यात आली होती. या बैठकीतील मुद्दा क्र.३ मध्ये पुनर्रचित हवामान आधारित फळपिक विमा योजनेअंतर्गत हवामान धोके निश्चितीसाठी आयुक्त (कृषि) यांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ञांची समिती नियुक्त करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. या निर्णयानुसार खालील प्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे :-

### शासन निर्णय :

पुनर्रचित हवामान आधारित फळपिक विमा योजनेअंतर्गत हवामान धोके निश्चित करण्यासाठी खालील प्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे.

- |  |   |            |
|--|---|------------|
| १. आयुक्त ( कृषि ), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे | - | अध्यक्ष    |
| २. कृषि मंत्रालय, भारत सरकार यांचे प्रतिनिधी               | - | सदस्य      |
| ३. संचालक, संशोधन (सर्व कृषि विद्यापीठे)                   | - | सदस्य      |
| ४. संचालक राष्ट्रीय फळ संशोधन केंद्र, (आयसीएआर अधिनस्त)    | - | सदस्य      |
| ५. महानिर्देशक, भारतीय मौसम विभाग पुणे                     | - | सदस्य      |
| ६. महावेध प्रकल्प यांचे प्रतिनिधी                          | - | सदस्य      |
| ७. भारतीय कृषि विमा कंपनीचे प्रतिनिधी                      | - | सदस्य      |
| ८. अध्यक्षाने मान्यतेने विशेष निमंत्रित/ तज्ञ              | - | सदस्य      |
| ९. संचालक ( फलोत्पादन ), कृषि आयुक्तालय, पुणे.             | - | सदस्य-सचिव |

उपरोक्त समिती खालील बाबींवर विचार विनिमय करून शिफारशी करील.

(१) मृग व आंबिया बहारामध्ये अधिसूचित करावयाच्या फळपिकांसाठी हवामान विभाग निहाय पिकांसाठी अनुकूल जिल्ह्यांची निश्चिती करणे.

(२) योजनेअंतर्गत अधिसूचित करावयाच्या फळपिकांसाठी हवामान विभाग निहाय, जिल्हा निहाय व्यावहारिक हवामान धोके व प्रमाणके (शास्त्रोक्त स्पष्टीकरण व संशोधन संदर्भासह) निश्चित करणे आवश्यक आहे, जेणे करुन त्या विशिष्ट हवामान धोक्यामुळे पिकांचे होणारे नुकसान व त्यासाठी द्यावयाची भरपाई यामध्ये विसंगती राहणार नाही.

(३) सर्वसाधारण हवामानात पीक उत्पादकता व दर्जावर परिणाम करणाऱ्या हवामान घटकांबाबत Resilience Strategies च्या कृषि विस्ताराचे धोरण निश्चित करणे.

समिती आपला अहवाल दिनांक १५/७/२०२० पर्यन्त शासनास सादर करील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेताक २०२००६१०१५२४३५९८०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( बा.कि.रासकर )

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
२. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
३. मा.मंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
४. मा.मंत्री (सामाजिक न्याय ) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
५. मा.मंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
६. मा.मंत्री (मदत व पुर्नवसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
७. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
८. मा.मंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
९. मा.मंत्री (मदत व पुर्नवसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
१०. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक. मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
११. अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक. मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
१२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक. मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
१३. प्रधान सचिव (मदत व पुर्नवसन)) यांचे स्वीय सहायक. मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
१४. प्रधान सचिव (व्यय) वित्त विभाग यांचे स्वीय सहायक. मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
१५. सचिव (कृषि व पदुम) यांचे स्वीय सहायक. मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
१६. आयुक्त ( कृषि ) , कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१७. संचालक,( विस्तार व प्रशिक्षण ),कृषि आयुक्तालय , महाराष्ट्र राज्य पुणे.
१८. उप सचिव (१०-अ, ११-अ),कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय,मुंबई -४०० ०३२
१९. निवड नस्ती, का.१०-अ.